

Mẫu 1

ĐƠN YÊU CẦU CÔNG NHẬN SÁNG KIẾN

(Ban hành kèm theo Thông tư số 18/TT-BKHCHN ngày 01 tháng 8 năm 2013 của Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ)

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

ĐƠN YÊU CẦU CÔNG NHẬN SÁNG KIẾN

Kính gửi: Hội đồng xét, duyệt sáng kiến kinh nghiệm Sở giáo dục và đào tạo Hà Nội.

Họ và tên	Ngày tháng năm sinh	Nơi công tác	Chức danh	Trình độ chuyên môn	Tên sáng kiến
Nguyễn Thị Bích Loan	25/06/1969	Trường THPT Phan Đình Phùng	Phó hiệu trưởng	Thạc sĩ	Đồng hành cùng học sinh trong công tác giáo dục hướng nghiệp ở trường THPT Phan Đình Phùng- Hà Nội.

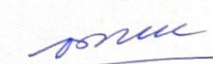
- Lĩnh vực áp dụng sáng kiến: Quản lý THPT
- Ngày sáng kiến được áp dụng lần đầu hoặc áp dụng thử: 9/2021.
- Mô tả bản chất của sáng kiến
 - + Vai trò của công tác giáo dục hướng nghiệp trong nhà trường.
 - + Thực trạng công tác giáo dục hướng nghiệp của trường THPT Phan Đình Phùng.
 - + Một số giải pháp nhằm phát triển kỹ năng đồng hành cùng học sinh trong công tác hướng nghiệp ở trường THPT Phan Đình Phùng.
- Các điều kiện cần thiết để áp dụng sáng kiến:
 - + Các nhà trường phổ thông
 - + Lực lượng tham gia là Cán bộ, giáo viên, các nguồn lực xã hội.
 - + Mạng internet, máy tính, phần mềm công cụ khảo sát trắc nghiệm hướng nghiệp ...
- Đánh giá lợi ích thu được hoặc dự kiến có thể thu được do áp dụng sáng kiến theo ý kiến của tác giả: Thời gian, không gian không bị bó cứng trong lớp học, chủ động. Hướng nghiệp mang tính liên tục, kiên trì, lâu dài. Chủ động hướng nghiệp theo hình thức trực tiếp và trực tuyến kể cả khi tạm dừng đến trường.
- Đánh giá lợi ích thu được hoặc dự kiến có thể thu được do áp dụng sáng kiến theo ý kiến của tổ chức, cá nhân đã tham gia áp dụng sáng kiến lần đầu hoặc áp dụng thử nếu có: Chủ động về mặt thời gian, Rèn thói quen tự học, tự tu dưỡng cho học sinh. Sau thời gian hướng nghiệp học sinh sẽ chọn được ngành nghề phù hợp với năng lực, sở thích, tính cách, điều kiện cảnh ... Tiết kiệm thời gian, tiền bạc, công sức cho việc tìm công việc sau này.

Tôi xin cam đoan mọi thông tin nêu trong đơn là trung thực, đúng sự thật và hoàn toàn chịu trách nhiệm trước pháp luật.

Hà Nội, ngày 16 tháng 5 năm 2022.

Người nộp đơn

(Ký và ghi rõ họ tên)

Nguyễn Thị Bích Loan

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO HÀ NỘI

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Trường THPT Phan Đình Phùng

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

BIÊN BẢN XÉT DUYỆT SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM CẤP TRƯỜNG

Tác giả : Nguyễn Thị Bích Loan

Đơn vị : Trường THPT Phan Đình Phùng – Hà Nội

Tên SKKN : ĐỒNG HÀNH CÙNG HỌC SINH TRONG CÔNG TÁC GIÁO DỤC HƯỚNG NGHIỆP
Ở TRƯỜNG THPT PHAN ĐÌNH PHÙNG – HÀ NỘI

Môn (hoặc Lĩnh vực): Quản lý THPT

TT	Nội dung	Biểu điểm	Điểm được đánh giá	Nhận xét
I	Điểm hình thức (2 điểm)			
	Trình bày đúng quy định về thể thức văn bản (kiểu chữ, cỡ chữ, dẫn dòng, căn lề...)	1	1	Nội dung trình bày đúng theo các quy định về thể lệ văn bản khi làm sáng kiến kinh nghiệm.
	Kết cấu hợp lý: Gồm 3 phần chính (đặt vấn đề, giải quyết vấn đề, kết luận và khuyến nghị)	1	1	Sáng kiến có kết cấu hợp lý và đầy đủ, rõ ràng các mục lục và các phần
II	Điểm nội dung (18 điểm)			
1	Đặt vấn đề (2 điểm)			
	Nêu lý do chọn vấn đề mang tính cấp thiết	1	1	Lý do chọn đề tài mang tính thiết
	Nói rõ thời gian, đối tượng, phạm vi nghiên cứu	1	1	Thông tin rõ ràng và đầy đủ
2	Giải quyết vấn đề (14 điểm)			
	Tên SKKN, tên các giải pháp phù hợp với nội hàm	1	1	Tên sáng kiến phù hợp với nội dung của sáng kiến
	Nêu rõ cách làm cũ, phân tích nhược điểm. Có số liệu khảo sát trước khi thực hiện giải pháp	3	2,5	Có phân tích và nêu được các nhược điểm và có sự khảo sát trước khi thực hiện giải pháp
	Nêu cách làm mới thể hiện tính sáng tạo, hiệu quả. Có ví dụ và minh chứng tường minh cho hiệu quả của các giải pháp mới	7	6,0	Có ví dụ và minh chứng rõ ràng về vấn đề giải quyết nội dung đặt ra và mục đích của sáng kiến
	Có tính mới, phù hợp với thực tiễn của đơn vị và đối tượng nghiên cứu, áp	1	1	Có tính mới và gắn với thực tiễn

TT	Nội dung	Biểu điểm	Điểm được đánh giá	Nhận xét
	dụng			
	Có tính ứng dụng, có thể áp dụng được ở nhiều đơn vị.	1	1	Có thể áp dụng tốt khi triển khai rộng tới nhiều lớp, trường
	Nội dung đảm bảo tính khoa học, chính xác	1	1	Đảm bảo tính khoa học và có độ chính xác
3	Kết luận và khuyến nghị (2 điểm)			
	Có bảng so sánh đối chiếu số liệu trước và sau khi thực hiện các giải pháp	1	1	Có bảng so sánh và đối chiếu với thông tin rõ ràng
	Khẳng định được hiệu quả mà SKKN mang lại.	0.5	0,5	Có thông tin khẳng định hiệu quả mà sáng kiến mang lại
	Khuyến nghị và đề xuất với các cấp quản lý về các vấn đề có liên quan đến việc áp dụng và phổ biến SKKN	0.5	0,5	Có các ý kiến đề xuất rõ ràng tới các đối tượng có liên quan.
	TỔNG ĐIỂM		18,5	

Đánh giá chung (Ghi tóm tắt những đánh giá chính):

- Trình bày đúng quy định, kết cấu hợp lý
- Nêu lý do chọn vấn đề mang tính cấp thiết và nói rõ thời gian, đối tượng, phạm vi nghiên cứu
- Cách làm của mỗi giải pháp thể hiện tính mới, tính sáng tạo, hiệu quả, phù hợp với thực tiễn của đơn vị và đối tượng nghiên cứu, áp dụng
- Nêu ví dụ cho từng giải pháp cụ thể. Có thể áp dụng được ở nhiều đơn vị - Nội dung đảm bảo tính khoa học, chính xác. Tên SKKN, tên các giải pháp phù hợp với nội hàm và nói rõ tác dụng của từng giải pháp
- Khuyến nghị và đề xuất hợp lý

Xếp loại : A

Xếp loại A: Từ 17 đến 20 điểm

Xếp loại B : Từ 14 đến <17 điểm

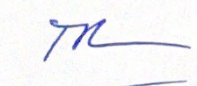
Xếp loại C : Từ 10 đến <14 điểm

Không xếp loại: < 10 điểm

Ngày 18 tháng 5 năm 2022

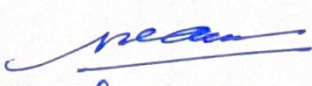
Người chấm 1

(Ký, ghi rõ họ tên)

Đỗ Thị Bay

Người chấm 2

(Ký, ghi rõ họ tên)

Phạm Thị Hồng Anh

Thủ trưởng đơn vị

HIỆU TRƯỞNG

Nguyễn Thị Nhàn Huyền

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO HÀ NỘI

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

**ĐỒNG HÀNH CÙNG HỌC SINH
TRONG CÔNG TÁC GIÁO DỤC HƯỚNG NGHIỆP
Ở TRƯỜNG THPT PHAN ĐÌNH PHÙNG – HÀ NỘI**

Đơn vị công tác: Trường THPT Phan Đình Phùng

Cấp học: THPT

Lĩnh vực/ Môn: Quản lý

Tên tác giả: Nguyễn Thị Bích Loan

Chức vụ: Phó hiệu trưởng

NĂM HỌC 2021-2022

MỤC LỤC

PHẦN THỨ NHẤT: ĐẶT VẤN ĐỀ	2
I. LÍ DO CHỌN ĐỀ TÀI	2
1. Cơ sở lí luận	2
2. Cơ sở thực tiễn	2
II. THỜI GIAN, ĐỐI TƯỢNG, PHẠM VI NGHIÊN CỨU	4
1. Thời gian nghiên cứu	4
2. Đối tượng nghiên cứu	4
3. Phạm vi nghiên cứu	4
III. NHIỆM VỤ NGHIÊN CỨU	4
IV. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	4
PHẦN THỨ HAI: NỘI DUNG	5
I. VAI TRÒ CỦA CÔNG TÁC GIÁO DỤC HƯỚNG NGHIỆP TRONG CÁC NHÀ TRƯỜNG	
1. Tầm quan trọng của công tác giáo dục hướng nghiệp	5
2. Ý nghĩa của giáo dục hướng nghiệp	6
3. Thực trạng công tác giáo dục hướng nghiệp của trường THPT Phan Đình Phùng.	6
3.1. Về phía nhà trường.	6
3.2 Về phía học sinh	7
3.3. Về phía phụ huynh học sinh và các lực lượng trong xã hội	7
III. MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG ĐỒNG HÀNH CÙNG HỌC SINH TRONG CÔNG TÁC HƯỚNG NGHIỆP Ở TRƯỜNG THPT PHAN ĐÌNH PHÙNG	8
1. Mô hình cây nghề nghiệp	8
2. Xây dựng kế hoạch hướng nghiệp	9
3. Đào tạo, bồi dưỡng	13
4. Hướng nghiệp thông qua các hoạt động trải nghiệm sáng tạo	14
5. Làm tốt công tác tuyên truyền, tham mưu, đề xuất, phối hợp	16
6. Đồng hành cùng học sinh trong công tác giáo dục hướng nghiệp	17
PHẦN THỨ BA: KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	18
I. KẾT LUẬN	18
II. KHUYẾN NGHỊ	21
1. Đối với cơ quan quản lí giáo dục	21
2. Đối với nhà trường phổ thông	21
3. Đối với gia đình và xã hội	21
Tài liệu tham khảo, danh mục tiết tắt	22
PHỤ LỤC	23

PHẦN THỨ NHẤT: ĐẶT VẤN ĐỀ

I. LÍ DO CHỌN ĐỀ TÀI

1. Cơ sở lí luận

Quan điểm chỉ đạo của Đảng về giáo dục được thể hiện rất rõ trong Nghị quyết Đại hội XIII, thể hiện tính nhất quán trong ưu tiên phát triển giáo dục và đào tạo. Nghị quyết tiếp tục khẳng định vị trí, vai trò quan trọng của giáo dục và đào tạo, yêu cầu phải “Xây dựng đồng bộ thể chế, chính sách để thực hiện có hiệu quả chủ trương giáo dục và đào tạo cùng với khoa học và công nghệ là quốc sách hàng đầu, là động lực then chốt để phát triển đất nước”.

Trong đề án “Giáo dục hướng nghiệp và định hướng phân luồng học sinh trong giáo dục phổ thông giai đoạn 2018 - 2025” đã có mục tiêu rất rõ: “Tạo bước đột phá về chất lượng giáo dục hướng nghiệp trong giáo dục phổ thông, góp phần chuyển biến mạnh mẽ công tác phân luồng học sinh sau trung học cơ sở và trung học phổ thông vào học các trình độ giáo dục nghề nghiệp phù hợp với yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội của đất nước và địa phương, đáp ứng nhu cầu nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực quốc gia, hội nhập khu vực và quốc tế”.

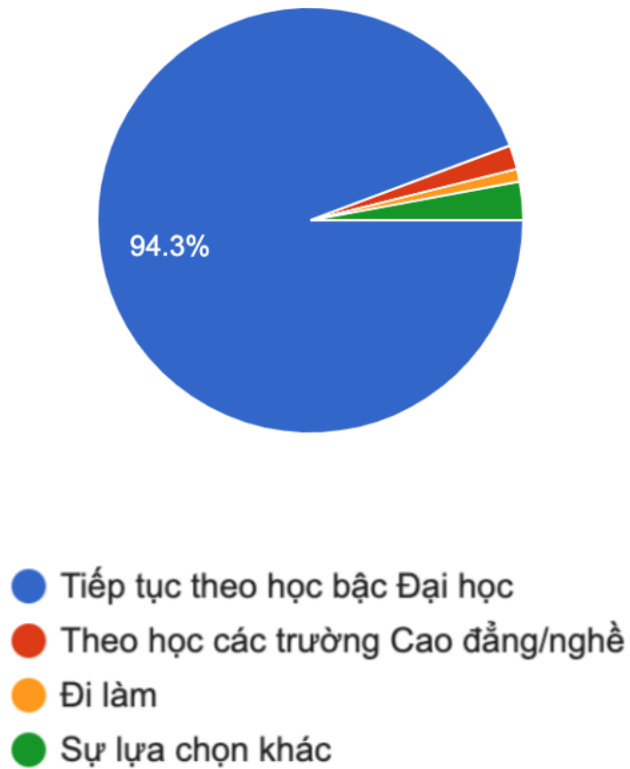
Giáo dục hướng nghiệp bao gồm toàn bộ các hoạt động của nhà trường phối hợp với gia đình và xã hội nhằm trang bị kiến thức, hình thành năng lực định hướng nghề nghiệp cho học sinh, từ đó giúp học sinh lựa chọn nghề nghiệp phù hợp với năng lực, tính cách, sở thích, quan niệm về giá trị của bản thân, phù hợp với điều kiện, hoàn cảnh của gia đình và phù hợp với nhu cầu của xã hội. Giáo dục hướng nghiệp có ý nghĩa quan trọng góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục toàn diện và phân luồng học sinh sau trung học cơ sở và sau trung học phổ thông. Để giáo dục hướng nghiệp có hiệu quả thì việc đồng hành cùng học sinh trong hoạt động hướng nghiệp rất quan trọng, mang lại hiệu quả thiết thực và ý nghĩa.

Như vậy công tác giáo dục hướng nghiệp có một vai trò rất quan trọng trong các nhà trường để đào tạo ra những con người phát triển toàn diện.

2. Cơ sở thực tiễn

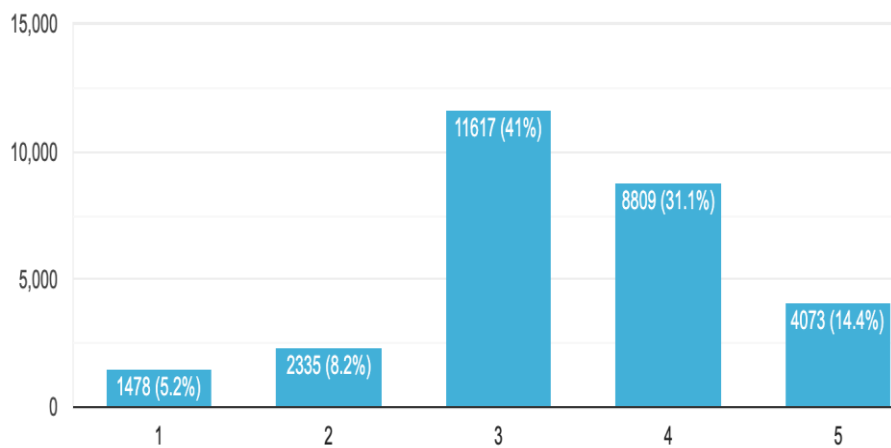
Nằm trong chuỗi hoạt động của chương trình Hướng nghiệp, năm học 2021-2022 Báo Giáo dục và Thời đại phối hợp với Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội triển khai, qua khảo sát 28312 học sinh về câu hỏi “sự lựa chọn của học sinh sau khi hoàn thành chương trình THPT” có kết quả 94,3% tiếp tục theo học bậc Đại học.

28,312 responses

Với câu hỏi “mức độ đánh giá sự phù hợp của bản thân với ngành học sẽ chọn” có kết quả như sau:

28,312 responses

1. Hoàn toàn không chắc chắn
2. Nửa chắc chắn, nửa không
3. Phần nhiều không chắc chắn.
4. Chắc chắn
5. Hoàn toàn chắc chắn

Với tỉ lệ đến 54,5% Hoàn toàn không chắc chắn, nửa chắc chắn, nửa không hoặc phần nhiều không chắc chắn đã lí giải cho việc một tỉ lệ không nhỏ sinh viên đang học hoặc khi tốt nghiệp mới biết mình chọn ngành nghề không đúng. Vì vậy, nhiều em phải hối tiếc vì sự chọn trường, chọn nghề của bản thân gây nên những hậu quả như lãng phí thời gian và kinh tế, khó tìm việc làm, không phát huy được năng lực và sở trường của bản thân ...

Trong những năm gần đây, công tác giáo dục hướng nghiệp ở trường THPT Phan Đình Phùng - Hà Nội đã được quan tâm sâu sắc hơn, thực hiện bài bản hơn và bước đầu mang lại những hiệu quả rõ nét.

Với những lí do trên, tôi chọn đề tài ***“Đồng hành cùng học sinh trong công tác giáo dục hướng nghiệp ở trường THPT Phan Đình Phùng – Hà Nội”***.

II. THỜI GIAN, ĐỐI TƯỢNG, PHẠM VI NGHIÊN CỨU

1. Thời gian nghiên cứu

Từ tháng 8 năm 2021 đến tháng 4 năm 2022.

2. Đối tượng nghiên cứu

Công tác giáo dục hướng nghiệp ở trường THPT.

3. Phạm vi nghiên cứu

Tiến hành nghiên cứu trên địa bàn Cụm Ba Đình -Tây Hồ. Khảo sát cán bộ quản lý, giáo viên, học sinh, phụ huynh học sinh trường THPT Phan Đình Phùng.

Tập trung nghiên cứu các biện pháp quản lý nhằm phát triển kỹ năng “Đồng hành cùng học sinh trong công tác giáo dục hướng nghiệp ở trường THPT Phan Đình Phùng – Hà Nội”.

III. NHIỆM VỤ NGHIÊN CỨU

- Vai trò của công tác giáo dục hướng nghiệp đối với học sinh THPT.
- Xây dựng mô hình cây nghề nghiệp trong hướng nghiệp
- Một số giải pháp nhằm phát triển kỹ năng đồng hành cùng học sinh trong công tác giáo dục hướng nghiệp ở trường THPT Phan Đình Phùng – Hà Nội.

IV. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

- Nhóm phương pháp nghiên cứu lý thuyết.
- Nhóm phương pháp nghiên cứu thực tiễn.
- Phương pháp điều tra bằng phiếu hỏi.
- Phương pháp điều tra phỏng vấn.
- Phương pháp xử lí dữ liệu.

PHẦN THỨ HAI: NỘI DUNG

I. VAI TRÒ CỦA CÔNG TÁC GIÁO DỤC HƯỚNG NGHIỆP TRONG CÁC NHÀ TRƯỜNG

1. Tầm quan trọng của công tác giáo dục hướng nghiệp

Hướng nghiệp, hướng học là một hoạt động giáo dục nhằm mục đích giáo dục học sinh lựa chọn nghề một cách tự giác có ý nghĩa là việc lựa chọn đó có sự phù hợp với yêu cầu của xã hội và phù hợp với những đòi hỏi của nghề. Nó là một quá trình giáo dục lâu dài, có hệ thống. Giáo dục hướng nghiệp nhằm định hướng nghề nghiệp cho học sinh. Giáo dục hướng nghiệp là các tác động có hệ thống giúp thế hệ trẻ có cơ sở khoa học trong việc chọn nghề sao cho phù hợp với những yêu cầu của sự phân công lao động xã hội, có tính đến hứng thú và năng lực của từng cá nhân, sao cho mỗi học sinh tìm thấy niềm vui, hạnh phúc khi cống hiến sức mình cho sự phát triển chung của cộng đồng, của xã hội. Bên cạnh đó, Giáo dục hướng nghiệp trong nhà trường phổ thông cũng nhằm giáo dục học sinh rèn luyện thái độ yêu lao động và kỹ năng tự định hướng nghề nghiệp cho bản thân sau khi ra khỏi môi trường học đường. Chính vì vậy công tác hướng nghiệp đối với học sinh THPT là một công tác giáo dục toàn diện.

Chương trình giáo dục phổ thông mới được thực hiện theo lộ trình từ năm học 2020-2021 thể hiện rất rõ vai trò của công tác giáo dục hướng nghiệp. Năm học 2022-2023 được triển khai lớp 10 dưới dạng môn học *Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp*. Mục tiêu chung hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp là nhằm hình thành, phát triển ở học sinh năng lực thích ứng với cuộc sống, năng lực thiết kế và tổ chức hoạt động, năng lực định hướng nghề nghiệp; đồng thời góp phần hình thành, phát triển các phẩm chất chủ yếu và năng lực chung quy định trong Chương trình tổng thể. Hoạt động trải nghiệm và Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp giúp học sinh khám phá bản thân và thế giới xung quanh, phát triển đời sống tâm hồn phong phú, biết rung cảm trước cái đẹp của thiên nhiên và tình người, có quan niệm sống và ứng xử đúng đắn, đồng thời bồi dưỡng cho học sinh tình yêu đối với quê hương, đất nước, ý thức về cội nguồn và bản sắc của dân tộc để góp phần giữ gìn, phát triển các giá trị tốt đẹp của con người Việt Nam trong một thế giới hội nhập. Còn đối với học sinh THPT là nhằm phát triển các phẩm chất, năng lực đã được hình thành ở cấp tiểu học và cấp trung học cơ sở. Kết thúc giai đoạn giáo dục định hướng nghề nghiệp, học sinh có khả năng thích ứng với các điều kiện sống, học tập và làm việc khác nhau; thích ứng với những thay đổi của xã hội hiện đại; có khả năng tổ chức cuộc sống, công việc và quản lý bản thân; có khả năng phát triển hứng thú nghề

nghiệp và ra quyết định lựa chọn được nghề nghiệp tương lai; xây dựng được kế hoạch rèn luyện đáp ứng yêu cầu nghề nghiệp và trở thành người công dân có ích.

2. Ý nghĩa của giáo dục hướng nghiệp

Về ý nghĩa giáo dục: Thông qua chương trình hướng nghiệp THPT nhà trường đã góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục toàn diện cho các học sinh, trong đó có nội dung giáo dục cho học sinh xác định được nghề nghiệp đúng đắn, có lý tưởng nghề nghiệp và thái độ đúng đắn đối với lao động. Do đó, hướng nghiệp cho học sinh THPT chính là một bộ phận cấu thành chương trình giáo dục hướng nghiệp chung. Thông qua việc tiếp xúc thực tế với nghề, quá trình tiếp cận các kỹ thuật và công nghệ sản xuất... thì giáo dục hướng nghiệp mang đến cho học sinh sự rèn luyện về tay nghề khéo léo, sáng tạo và phát triển tư duy.

Về ý nghĩa kinh tế: Giáo dục hướng nghiệp thúc đẩy quá trình phân luồng học sinh, phân luồng nhân lực trong xã hội, việc làm này giúp đất nước sử dụng hợp lý nguồn lao động trẻ. Đây là ý nghĩa vô cùng quan trọng đối với sự phát triển kinh tế xã hội, nâng cao năng suất lao động. Giáo dục hướng nghiệp đúng sẽ tiết kiệm thời gian, công sức, tiền bạc và tạo nguồn lực chất lượng cao tham gia thị trường lao động.

Về ý nghĩa chính trị: Giáo dục hướng nghiệp có vai trò quan trọng trong chiến lược giáo dục, chiến lược nghề nghiệp và xây dựng, bảo vệ tổ quốc. Nếu công tác này được thực hiện nghiêm túc, hiệu quả đạt được sẽ góp phần tích cực vào việc phân luồng học sinh tốt nghiệp THPT. Giúp phân hóa năng lực, năng khiếu của học sinh ... từ đó góp phần nâng cao chất lượng đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài theo đúng định hướng và chiến lược phát triển kinh tế xã hội.

Về ý nghĩa xã hội: Nếu làm tốt chương trình giáo dục hướng nghiệp cho học sinh tốt nghiệp THPT, các bạn trẻ sẽ được định hướng đúng đắn trong cuộc sống. Việc định hướng này sẽ giúp các học sinh tìm được nghề phù hợp với năng lực, trình độ và nhu cầu của xã hội, góp phần tạo điều kiện để xã hội sử dụng hết lực lượng học sinh phổ thông ra trường trong lĩnh vực kinh tế, kể cả kinh tế quốc doanh và kinh tế gia đình.

3. Thực trạng công tác giáo dục hướng nghiệp của trường THPT Phan Đình Phùng.

3.1. Về phía nhà trường

Ban giám hiệu có sự thống nhất cao trong công tác quản lý và xây dựng, triển khai các kế hoạch khoa học, hiệu quả. Nhà trường thực hiện nghiêm túc công tác hướng nghiệp. Có kế hoạch công tác hướng nghiệp cho các khối lớp.

Phần lớn cán bộ, giáo viên trong nhà trường đã nhận thức được vai trò vị trí của hoạt động giáo dục hướng nghiệp trong trường phổ thông xem đây là mục tiêu giáo dục nhằm phát triển toàn diện học sinh. Nhiều năm liền trường đã tổ chức thành công “ngày hội tư vấn hướng nghiệp và tuyển sinh” cùng với sự tham gia của hơn 30 trường Đại học và mời các chuyên gia hướng nghiệp đến chia sẻ với học sinh. Các cơ sở đào tạo đã cử bộ phận tư vấn tuyển sinh đến tận trường để học sinh được tiếp cận, hiểu rõ về ngành, nghề mình lựa chọn. Không những thế, trường nhận được sự quan tâm, hỗ trợ của phụ huynh học sinh đến công tác hướng nghiệp. Đa số các bậc phụ huynh quan tâm đến việc học hành của con em. Kết quả 100% đỗ tốt nghiệp, hơn 90% học sinh đỗ Đại học nguyện vọng 1, nhiều em tìm được học bổng cao các trường trong và ngoài nước.

Bên cạnh thành công, vẫn còn một số khó khăn. Quá trình hội nhập với nhiều xu hướng văn hoá có những tác động không nhỏ tới quá hình thành nhân cách, định hướng nghề nghiệp, rèn luyện và xây dựng lí tưởng của học sinh. Tính cạnh tranh giữa các môi trường giáo dục cũng diễn biến khá phức tạp và đầy tính thách thức. Một số giáo viên bộ môn chỉ quan tâm đến chất lượng các bộ môn văn hoá, chưa có kỹ năng trong công tác hướng nghiệp. Nhà trường chưa có điều kiện để tổ chức nhiều cho học sinh tham quan học tập một số ngành nghề, tham gia vào lao động sản xuất.

3.2. Về phía học sinh

Phần lớn học sinh thấy được tầm quan trọng của công tác hướng nghiệp trong nhà trường phổ thông, các em được định hướng được nghề nghiệp, được làm quen được với một số nghề cơ bản, lựa chọn được nghề mình yêu thích phù hợp với sở thích, năng lực và hoàn cảnh. Các em tích cực tham gia các hoạt động hướng nghiệp dưới các hình thức khác nhau. Sự đa dạng hóa của các Câu lạc bộ trong nhà trường đã nuôi dưỡng ước mơ chọn nghề và hình thành các kỹ năng cần thiết ở lứa tuổi học sinh phổ thông.

Còn một số học sinh khi chọn trường, chọn nghề các em còn chạy theo tâm lý đám đông, theo các ngành đang “hot”, không xét đến sở thích, đam mê, năng lực, hoàn cảnh và nhu cầu xã hội nên mặc dù học tốt nhưng không đỗ vào trường đại học đã đăng kí hoặc học xong hoặc không xin được việc làm, thậm chí thất nghiệp.

3.3. Về phía phụ huynh học sinh và các lực lượng trong xã hội

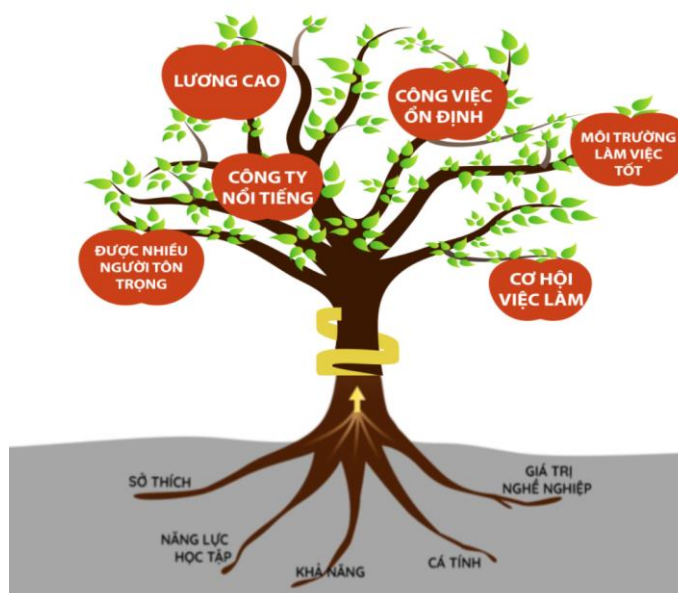
Đa số phụ huynh học sinh rất quan tâm đến hướng nghiệp cho con em. Các trường, các trường đại học, cao đẳng, dạy nghề đã xem đây là một hoạt động thiết thực, bổ ích giúp các em hiểu biết cơ bản về một số nghề để các em

lựa chọn sau này. Các cơ sở đào tạo đã cử bộ phận tư vấn tuyển sinh đến tận trường để học sinh được tiếp cận, hiểu rõ về ngành, nghề và tuyển sinh.

Một số phụ huynh và lực lượng trong xã hội còn quan niệm rằng chỉ học văn hoá cho tốt là được, còn việc định hướng nghề không quan trọng. Hoặc một số phụ huynh học sinh còn áp đặt việc chọn nghề cho con nên cũng làm hạn chế công tác hướng nghiệp.

III. MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG ĐỒNG HÀNH CÙNG HỌC SINH TRONG CÔNG TÁC HƯỚNG NGHIỆP Ở TRƯỜNG THPT PHAN ĐÌNH PHÙNG

1. Mô hình cây nghề nghiệp

Các hoạt động trong hướng nghiệp trước hết cần cho học sinh khám phá bản thân để biết được Sở thích; Khả năng; Năng lực học tập; Cá tính và Giá trị nghề nghiệp.

Sở thích là những hoạt động thường xuyên hoặc theo thói quen đem lại cho cá nhân niềm vui, phấn khởi trong khoảng thời gian thư giãn. Sở thích là sự hứng thú, ham thích đối với một đối tượng nhất định khiến cá nhân được thoải mái, hạnh phúc. Sở thích đem lại cho cá nhân niềm đam mê, động lực và hiệu quả trong công việc.

Khả năng là những thể mạnh, sở trường của bản thân khi tham gia vào các hoạt động. Khả năng đem lại cho cá nhân sự tự tin và đạt hiệu quả cao trong công việc.

Năng lực học tập là khả năng làm chủ hệ thống kiến thức, kỹ năng, thái độ. Kết nối chúng một cách hợp lý vào thực hiện thành công nhiệm vụ học tập.

Cá tính là những đặc điểm tâm lý, sinh lý có một không hai ở cá nhân này mà không tồn tại ở một cá nhân khác. Cá tính đặc biệt có ý nghĩa lớn khi cá nhân lựa chọn môi trường làm việc. Làm việc trong môi trường phù hợp với cá tính sẽ đem lại cho con người sự tự do, mình là chính mình và phát triển được bản thân.

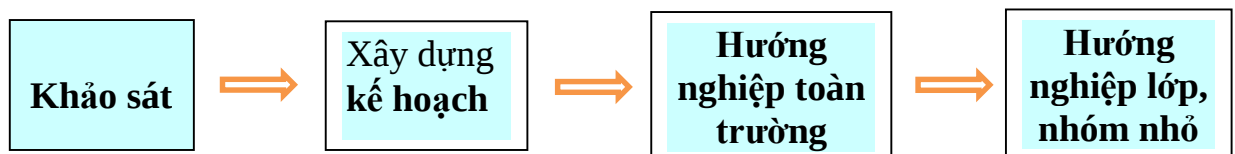
Giá trị nghề nghiệp là những phẩm chất và nguyên tắc mà một cá nhân (hoặc một nhóm người) cố gắng thể hiện trong hoạt động hàng ngày cũng như các mục tiêu dài hạn của họ. Các giá trị nghề nghiệp cốt lõi của nơi làm việc sẽ khác nhau giữa các tổ chức. Do đó, các giá trị nghề nghiệp phải luôn đóng vai trò trung tâm trong quá trình tìm kiếm việc làm. Khi bản thân tìm thấy một nhà tuyển dụng có giá trị nghề nghiệp phù hợp với giá trị nghề nghiệp cá nhân của mình thì có nhiều khả năng bạn sẽ hài lòng và yêu thích, hơn hết là năng suất và sự ổn định trong công việc lâu dài.

Giai đoạn tiếp theo là đồng hành cùng học sinh để các em cần Hiểu ngành, hiểu nghề; Hiểu trường đào tạo và Hiểu nhu cầu thị trường tuyển dụng.

Hiểu đúng về mô hình cây nghề nghiệp ta có công tác hướng nghiệp phù hợp. Hướng nghiệp được chăm sóc từ phần rễ. Thông qua các môn học, qua hoạt động trải nghiệm sáng tạo, qua sinh hoạt câu lạc bộ sẽ dần hình thành các yếu tố giúp hoạt động hướng nghiệp thành công. Các hoạt động hướng nghiệp không tách rời nhau trong các hoạt động mà luôn có sự gắn bó hữu cơ với nhau, bổ trợ cùng phát triển.

2. Xây dựng kế hoạch hướng nghiệp

Việc xây dựng kế hoạch nhằm thực hiện nghiêm túc và hiệu quả chương trình giáo dục hướng nghiệp. Từ đó giúp học sinh chọn ngành, chọn nghề, chọn trường sau khi tốt nghiệp THPT. Giáo dục hướng nghiệp không chỉ dành cho học sinh THPT mà nên thực hiện càng sớm càng tốt. Để xây dựng kế hoạch quản lý thực hiện công tác giáo dục hướng nghiệp khả thi cần phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường gồm các bước:

- Khảo sát, nghiên cứu tình hình nhà trường, những mặt thuận lợi, khó khăn, nguồn lực tài chính, đánh giá mức độ thành công để làm căn cứ xây dựng kế hoạch.

- Thành lập ban công tác giáo dục hướng nghiệp bao gồm giám hiệu phụ trách, tổ trưởng chuyên môn, tổ phó chuyên môn, giáo viên chủ nhiệm, giáo viên bộ môn, đoàn thanh niên và phân công nhiệm vụ cho các thành viên.
- Xây dựng mục tiêu cần đạt. Ở mỗi khối lớp, trong từng giai đoạn có các mục tiêu khác nhau, cần xác định mục tiêu chính. Từ đó xây dựng chương trình, hoạt động hướng nghiệp theo 9 chủ đề.
- Chỉ đạo, giám sát thực hiện kế hoạch, kịp thời phát hiện vướng mắc, bất cập để có biện pháp hỗ trợ tháo gỡ.
- Đánh giá kết quả thực hiện kế hoạch. Qua đó giúp nhà quản lý nhìn nhận lại kết quả đạt được theo kế hoạch đã đề ra, xem xét nguyên nhân dẫn đến thành công hoặc tồn tại hạn chế để điều chỉnh cho lần sau.

Do ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19, năm học 2021-2022 trường THPT Phan Đình Phùng kết hợp linh hoạt hình thức trực tuyến và trực tiếp. Kế hoạch giáo dục hướng nghiệp phù hợp với tình hình thực tế trong bối cảnh vừa đảm bảo phòng chống dịch bệnh, vừa thực hiện mục tiêu giáo dục đề ra. Từ tháng 9 đến tháng 2 hướng nghiệp theo hình thức trực tuyến. Từ tháng 3 đến tháng 5 theo hình thức trực tiếp.

Kế hoạch giáo dục hướng nghiệp theo chủ đề các khối lớp năm học 2021-2022.

Thời gian	Chủ đề	Hình thức tổ chức	Phân công nhiệm vụ
KHỐI 10			
Tháng 9/2021	Tìm hiểu đặc tính nghề nghiệp theo lý thuyết mật mã HOLLAND	-Hướng nghiệp toàn trường	Ban hướng nghiệp
Tháng 10 /2021	Tìm hiểu bản thân	- Hướng nghiệp lớp, nhóm - Thông qua sinh hoạt câu lạc bộ	- GVCN -Đoàn thanh niên, câu lạc bộ - HS thực hiện nghiên cứu cá nhân ngoài giờ lên lớp.
Tháng 11	Tìm hiểu nghề dạy học	- Hướng nghiệp lớp, nhóm - Chuyên đề đầu tuần chủ đề: “tôn sư trọng đạo”.	- GVCN - Đoàn thanh niên, câu lạc bộ
Tháng 12/2021	Tìm hiểu các làng nghề truyền thống.	- Hướng nghiệp lớp, nhóm - Thông qua các môn học	GVCN GV bộ môn
Tháng 1/2022	Tìm hiểu một số ngành nghề về kĩ	- Hướng nghiệp lớp, nhóm	GVCN phối hợp CMHS

	thuật.	- Thông qua sinh hoạt hướng nghiệp	
Tháng 2/2022	Hành trang để đi du học	- Hướng nghiệp toàn trường	Mời đại diện tập đoàn giáo dục Atlantic đến để chia sẻ.
Tháng 3	Tìm hiểu một số nghề thuộc ngành y, dược	- Hướng nghiệp lớp, nhóm. - Thông qua các môn học: Sinh, Hóa - Thăm quan trường Đại học Y khoa Tokyo và đại học y tế công cộng	- GVBM - Liên hệ với trường ĐH đón HS đến tham quan.
Tháng 4/2022	Ngày hội tư vấn hướng nghiệp và tuyển sinh	- Hướng nghiệp toàn trường. - Kết hợp với quận đoàn, mời các trường đại học, cao đẳng, trung tâm giáo dục nghề nghiệp tham dự. Mời đại diện tuyển sinh các trường tư vấn.	BGH, GVCN, đoàn thanh niên
Tháng 5/2022	Tìm hiểu một số ngành, nghề du lịch, khách sạn, thăm làng nghề truyền thống.	- Tham quan Mai Châu Hòa Bình và trải nghiệm nghề dệt truyền thống.	BGH, GVCN, đoàn thanh niên
KHỐI 11			
Tháng 9/2021	Tìm hiểu đặc tính nghề nghiệp theo lý thuyết mật mã HOLLAND	-Hướng nghiệp toàn trường	- Ban hướng nghiệp - HS thực hiện nghiên cứu cá nhân ngoài giờ lên lớp.
Tháng 10/2021	Tìm hiểu một số nghề ngành giao thông vận tải	- Hướng nghiệp lớp, nhóm. -Thông qua môn GDCD - Chuyên đề đầu tuần chủ đề: “an toàn giao thông”.	BGH, GVCN, đoàn thanh niên
Tháng 11/2021	Tìm hiểu một số nghề thuộc lĩnh vực kỹ thuật, năng lượng, bưu chính viễn thông, công nghệ thông tin	- Hướng nghiệp lớp, nhóm. Thông qua môn tin học; sinh hoạt câu lạc bộ nghiên cứu khoa học; STEM	- Câu lạc bộ - Mời đại diện trường Địa học FPT chia sẻ.
Tháng 12/2021	Tổ chức giao lưu theo chủ đề hướng nghiệp	- Hướng nghiệp lớp, nhóm. - Giao lưu với câu lạc bộ	-BGH, GVCN đoàn thanh niên - Mời đại diện câu lạc

		Nghiên cứu khoa học trường ĐH ngoại thương; Đại học KHTN ĐH Quốc Gia Hà Nội.	bộ các trường Đại học
Tháng 1/2022	Nghề nghiệp với nhu cầu thị trường lao động. Tìm hiểu các trường ĐH, CĐ trên thế giới.	- Hướng nghiệp lớp, nhóm. - Sinh hoạt hướng nghiệp. Học sinh tìm hiểu và báo cáo thuyết trình trên lớp	GVCN, GV môn Địa. Mời một số du học sinh nhận được học bổng cao các nước chia sẻ.
Tháng 2/2022	Tôi muốn đạt được ước mơ	- Hướng nghiệp lớp, nhóm. - Sinh hoạt hướng nghiệp. Học sinh tìm hiểu và báo cáo thuyết trình trên lớp.	GVCN
Tháng 3/2022	Tìm hiểu một số trường ĐH, CĐ, trung cấp hoặc trung tâm dạy nghề.	- Hướng nghiệp lớp, nhóm. - Sinh hoạt hướng nghiệp. Học sinh tìm hiểu và báo cáo thuyết trình.	Mời đại diện trường ĐH Quốc gia sang chia sẻ.
Tháng 4/2022	Ngày hội tư vấn hướng nghiệp và tuyển sinh	- Hướng nghiệp toàn trường. - Kết hợp với quận đoàn, mời các trường đại học, cao đẳng, trung tâm giáo dục nghề nghiệp tham dự. Mời đại diện tuyển sinh các trường tư vấn.	BGH, GVCN, đoàn thanh niên
Tháng 5/2022	Tìm hiểu một số nghề thuộc lĩnh vực An ninh - Quốc phòng	- Chủ đề “Theo dòng lịch sử” - Tham quan, làm lễ báo công ở khu di tích lịch sử Tân Trào.	BGH, GVCN, GVBM Lịch sử, Giáo dục Quốc phòng.
KHỐI 12			
Tháng 9/2021	Tìm hiểu đặc tính nghề nghiệp theo lý thuyết mật mã HOLLAND	- Hướng nghiệp toàn trường	- Ban hướng nghiệp - HS thực hiện nghiên cứu cá nhân ngoài giờ lên lớp.
Tháng 10/2021	Những điều kiện để thành đạt trong nghề	- Hướng nghiệp lớp, nhóm. Giao lưu với cựu HS thành đạt	Mời cựu HS thành đạt.
Tháng 11/2021	Tư vấn chọn nghề	- Hướng nghiệp lớp, nhóm.	Ban hướng nghiệp, GVCN 12

		Làm trắc nghiệm Holand	Mời chuyên gia
Tháng 12/2021	Tìm hiểu một số nghề thuộc nhóm ngành kinh tế	- Hướng nghiệp lớp, nhóm.	Mời đại diện trường ĐH kinh tế quốc dân; ĐH kinh tế Đại học Quốc gia đến trao đổi
Tháng 1/2022	"Hiểu mình để chọn nghề"	Hướng nghiệp toàn trường.	- Chuyên gia tư vấn Trương Hoa. - BGH, GVCN 12 tham gia.
Tháng 2/2022	Giao lưu theo chủ đề hướng nghiệp	- Hướng nghiệp lớp, - Mời một số CLB các trường ĐH giao lưu.	GVCN, GVBM
Tháng 3/2022	Thanh niên lập thân, lập nghiệp	-Sinh hoạt hướng nghiệp - Trải nghiệm 1 ngày làm sinh viên BUV	GVCN, đoàn thanh niên, phối hợp với trường ĐH.
Tháng 4/2022	Ngày hội tư vấn hướng nghiệp và tuyển sinh	- Hướng nghiệp toàn trường. - Kết hợp với quận đoàn, mời các trường đại học, cao đẳng, trung tâm giáo dục nghề nghiệp tham dự. Mời đại diện tuyển sinh các trường tư vấn.	BGH, GVCN, đoàn thanh niên
Tháng 5/2022	“Gặp gỡ nhà tuyển dụng”	Sinh hoạt hướng nghiệp Mời CMHS thành đạt trong lĩnh vực quản lý đến chia sẻ những nội dung nhà tuyển dụng cần.	GVCN, kết hợp CMHS.

3. Đào tạo, bồi dưỡng

Với vai trò là quản lý, từng là giáo viên chủ nhiệm tôi luôn trăn trở với việc đồng hành cùng học sinh trong hoạt động hướng nghiệp. Giáo viên chủ nhiệm là người gần gũi HS, hiểu hoàn cảnh, tâm tư, nguyện vọng HS rõ nhất. Vì vậy, bồi dưỡng kỹ năng tham gia các hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp cho GVCN sẽ mang lại hiệu quả cao về công tác hướng nghiệp. Tôi đã vận động toàn bộ giáo viên chủ nhiệm của nhà trường tham gia Chương trình tập huấn hướng nghiệp năm học 2021-2022 do Báo Giáo dục và Thời đại phối hợp với Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội tổ chức. Các GV tham gia đều làm bài thu hoạch đạt yêu cầu và được cấp chứng chỉ. Chương trình đã phần nào trang bị kiến thức hướng nghiệp cho các thầy cô trước khi bước vào thực hiện Chương trình GDPT năm 2018, tháo gỡ một số khó khăn cho các nhà trường. Với lượng kiến thức

được trang bị qua tập huấn cùng với việc tự nghiên cứu chương trình và SGK năm 2018, tôi tin mỗi nhà quản lý giáo dục, mỗi giáo viên đều có thể xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch giáo dục môn Hướng nghiệp, trải nghiệm một cách hiệu quả.

Trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đang bùng nổ, cộng với tác động của dịch bệnh Covid-19 thì sự thay đổi trong nghề nghiệp là rất lớn. Dịch Covid-19 đã khiến 83% doanh nghiệp phải chuyển sang hình thức làm việc từ xa, 84% doanh nghiệp phải đẩy mạnh chuyển đổi số, 50% phải đẩy mạnh tự động hóa. Trước tình hình đó, công tác hướng nghiệp trong trường phổ thông cần phải trang bị cho học sinh kỹ năng nghề, nhận diện các ngành nghề mới, kỹ năng để thích ứng với sự dịch chuyển của ngành nghề đó. Muốn vậy thì các giáo viên hướng nghiệp phải được trang bị kỹ năng, kiến thức hướng nghiệp liên quan đến công nghệ 4.0.

4. Hướng nghiệp thông qua các hoạt động trải nghiệm sáng tạo.

Chương trình giáo dục phổ thông 2018 đã đưa bộ môn “hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp” vào chương trình chính thức. Qua đó thầy được tầm quan trọng của hoạt động trải nghiệm đến công tác giáo dục hướng nghiệp trong các nhà trường. Học sinh có cơ hội được vận dụng kiến thức các môn học, thực hành những kỹ năng cần thiết để phát triển bản thân.

Hướng nghiệp không cứng nhắc ở một không gian, một địa điểm hay một thời gian. Trường THPT Phan Đình Phùng tổ chức hiệu quả công tác giáo dục hướng nghiệp nhờ đa dạng hóa các hình thức hướng nghiệp như: Thông qua các môn học; Thông qua các buổi sinh hoạt hướng nghiệp; Thông qua hoạt động ngoại khóa; Thông qua dạy học môn kỹ thuật và lao động sản xuất; Tổ chức cho học sinh tham quan các làng nghề và các cơ sở sản xuất; Thông qua sinh hoạt các câu lạc bộ; Thông qua định hướng nghề nghiệp và tư vấn tuyển sinh; Phối hợp các lực lượng giáo dục. Các hình thức hướng nghiệp đều có mối quan hệ hữu cơ mật thiết, bổ sung cho nhau trong quá trình tổ chức thực hiện công tác hướng nghiệp trong nhà trường phổ thông.

Trong những năm học vừa qua, trường THPT Phan Đình Phùng đã tổ chức nhiều hoạt động ngoại khóa và trải nghiệm sáng tạo gắn với công tác hướng nghiệp, với từng môn học, kết hợp với sự vận dụng kiến thức liên môn trong đời sống thực tiễn. Các buổi ngoại theo chủ đề sinh hoạt của nhà trường đã được học sinh hưởng ứng rất sôi nổi. Các hoạt động trải nghiệm sáng tạo được các tổ nhóm chuyên môn xây dựng kế hoạch từ đầu năm học triển khai mang lại hiệu quả cao. Trong năm có thời gian dài học sinh không được đến trường nên

hình thức hướng nghiệp cũng linh hoạt kết hợp trực tuyến và trực tiếp và vẫn thực hiện được mục tiêu năm học đề ra, đó là: Bộ môn ngoại ngữ và câu lạc bộ tiếng Anh đã tổ chức cho học sinh tham gia chương trình giao lưu văn hóa Việt - Nhật tháng 8/2021; Việt – Hàn tháng 11/2021. Nhóm thể dục- quốc phòng tuyển chọn, bồi dưỡng học sinh tham gia giải Bơi lội thành phố mang về 2 huy chương bạc, 2 huy chương đồng; Tổ Toán đã tổ chức “Toán học và đời sống”. Bộ môn Vật Lý – Công nghệ cho học sinh thiết kế mô hình “trường học thân thiện”; Bộ môn Hóa học với chủ đề “Hóa học với vấn đề phát triển kinh tế- xã hội- môi trường”; Đoàn thanh niên đã thực hiện chuyên đề “Nói không với rác thải nhựa” đã mang lại hiệu quả tích cực, HS các lớp mang chai thủy tinh uống nước thay vì thói quen dùng chai nhựa một lần sử dụng; Bộ môn Tin học có đội tuyển tham dự cuộc thi “Vô địch Tin học văn phòng thế giới” đạt 2 giải khuyến khích quốc gia.

Một thế mạnh khác và 22 câu lạc bộ của trường THPT Phan Đình Phùng đã hoạt động rất hiệu quả dưới sự quản lý của ban giám hiệu, đoàn thanh niên. Đó là sân chơi để học sinh thỏa sức sáng tạo, thể hiện sở thích, đam mê, bộc lộ năng lực, rèn kỹ năng mềm, phát triển toàn diện. Đó là câu lạc bộ *PCC- Phan Dinh Phung Camera Club* (Câu lạc bộ nhiếp ảnh); *PDC-Phan Dinh Phung Dance Club* (Câu lạc bộ nhảy múa); *Youth of PDP*(câu lạc bộ thiện nguyện); *Humans of Phan Dinh Phung* (câu lạc bộ báo chí); *PVCC- Phan Dinh Phung Vietnamese culture club* (Câu lạc bộ gìn giữ và phát triển văn hoá của dân tộc); *Mactus- Debaters Of Phan Dinh Phung* (câu lạc bộ Tiếng Anh và tranh biện); *PJCC - Of Phan Dinh Phung Japanese culture Club* (Câu lạc bộ Văn hoá Nhật Bản); *GLEE Phan Dinh Phung* (câu lạc bộ âm nhạc) nổi bật trên toàn thành phố Hà Nội; *Câu lạc bộ điện ảnh* với tên “GIÓ” vinh dự được hợp tác cùng BEATVN, VTV và Đại học sân khấu Điện Ảnh để cho ra những sản phẩm đến gần hơn với lứa tuổi học trò; các câu lạc bộ thể thao như *PBC* (câu lạc bộ bóng rổ); *Câu lạc bộ bóng đá*; *Câu lạc bộ cầu lông* ... Sân chơi của câu lạc bộ không chỉ là nơi để thỏa sức đam mê, mà còn là nơi để học sinh có thể trau dồi thêm nhiều kỹ năng mềm, phát triển toàn diện trở thành công dân toàn cầu.

Câu lạc bộ STEM – những học sinh sự định thi tổ hợp khoa học tự nhiên rất say sưa với CLB này và những thành viên tham gia Cuộc thi nghiên cứu khoa học kỹ thuật trong năm học 2021-2022 đã mang về nhiều thành tích. Thi Khoa học kỹ thuật Cụm có 04 đề tài nghiên cứu khoa học được đánh giá cao về chuyên môn, trong đó 1 giải Nhất, 2 đề tài đạt giải Nhì, 1 đề tài đạt giải Ba cấp Cụm. Trường có 1 giải Nhất cuộc thi khoa học kỹ thuật thành phố và 1 giải Nhì khoa học kỹ thuật quốc gia. Học sinh Nguyễn Ngọc Nhi lớp 12N1 đoạt Huy chương Vàng thi KHKT quốc tế AIGC tại Singapore; Học sinh Trần Quang Anh

– 10A2: Huy chương Bạc kỳ thi quốc tế về khoa học và đời sống tổ chức tại Indonesia. Đó là thành quả không chỉ của nhà trường mà còn là của ngành giáo dục Thủ đô.

5. Làm tốt công tác tuyên truyền, tham mưu, đề xuất, phối hợp

Cán bộ giáo viên là lực lượng nòng cốt quyết định chất lượng các hoạt động trong nhà trường vì vậy nâng cao nhận thức là một việc làm cần thiết. Tuyên truyền nhằm nâng cao nhận thức vai trò của công tác hướng nghiệp trong nhà trường phổ thông. Nhà trường đã đẩy mạnh tuyên truyền để cán bộ quản lý, giáo viên, phụ huynh và học sinh hiểu rõ hơn mục đích của công tác hướng nghiệp, đồng thời vận động, đề xuất, tham mưu với chính quyền địa phương, cơ sở sản xuất, các tổ chức xã hội, các trường đại học, cao đẳng, trung tâm dạy nghề cùng phối hợp tham gia vào công tác hướng nghiệp và sử dụng học sinh phổ thông ra trường...

Đối với cán bộ quản lý trường học phải nhận thức được tầm quan trọng của công tác hướng nghiệp, dạy nghề ở trường phổ thông, từ đó có sự chỉ đạo, tổ chức hoạt động hướng nghiệp phù hợp, hiệu quả cao nhất. CMHS quan tâm vào và đầu ra của nhà trường.

Đối với giáo viên cần nhận thức tầm quan trọng của công tác hướng nghiệp, đây là một trong các nhiệm vụ trọng tâm của ngành giáo dục. Giáo viên chủ nhiệm và giáo viên bộ môn là người gần gũi học sinh, đồng hành cùng học sinh trong các hoạt động và mang đến sự thành công của công tác hướng nghiệp, vì vậy nâng cao nhận thức cho giáo viên là việc cần làm. Thông qua môn học, các hoạt động trải nghiệm, sinh hoạt ngoại khóa góp phần giáo dục toàn diện cho học sinh. Tập huấn về các văn bản hướng dẫn của Bộ GD&ĐT, của ngành về vị trí, tầm quan trọng của các hoạt động giáo dục trong nhà trường, trong đó có hoạt động hướng nghiệp. Trang bị cho giáo viên chủ nhiệm, giáo viên bộ môn, cán bộ đoàn kỹ năng tổ chức hoạt động hướng nghiệp. Nhờ các hình thức tổ chức đa dạng, phong phú mà công tác hướng nghiệp được thực hiện một cách tự nhiên, sinh động, nhẹ nhàng, hấp dẫn, không gò bó và khô cứng, phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý cũng như nhu cầu, nguyện vọng của học sinh.

Đối với học sinh, các em cần chủ động học tập, tham gia các hoạt động trải nghiệm, ngoại khóa, sinh hoạt câu lạc bộ, rèn kỹ năng mềm, các buổi tư vấn tuyển sinh, hướng nghiệp. Thông qua hoạt động này sẽ giúp các em tìm hiểu, định hướng được nghề nghiệp trong tương lai, lựa chọn ngành, chọn nghề phù hợp với sở thích, năng lực và hoàn cảnh. Những năm học gần đây, có nhiều phương thức xét tuyển vào các trường đại học, các em có nhiều cơ hội trúng

tuyển vào các ngành, các trường theo nguyện vọng 1 khi các em được trang bị kiến thức về hướng nghiệp và tư vấn tuyển sinh.

Đối với các lực lượng ngoài nhà trường, cần tuyên truyền về công tác hướng nghiệp để nhận được sự phối hợp, tiếp sức của lực lượng xã hội. Bởi những hoạt động hướng nghiệp ngoài nhà trường rất cần các phụ huynh học sinh, các trường đại học, cao đẳng phối hợp tham gia và hỗ trợ nhân lực và kinh phí. Việc tuyên truyền có thể bằng nhiều hình thức như in tài liệu, phát thanh, triển khai qua cuộc họp, gửi thư điện tử và rộng rãi hiện nay là tuyên truyền qua mạng xã hội facebook, zalo, viber, qua họp zoom... “tư tưởng không thông thì vác bình tông cũng nặng”. Công tác tuyên truyền tốt sẽ nhận được sự đồng thuận cao từ gia đình, nhà trường, xã hội trong việc đồng hành cùng học sinh trong công tác hướng nghiệp.

6. Đồng hành cùng học sinh trong công tác giáo dục hướng nghiệp

Hằng năm, Trường THPT Phan Đình Phùng kết hợp với quận đoàn Ba Đình, mời các trường đại học, cao đẳng, trung tâm giáo dục nghề nghiệp tham dự “ngày hội hướng nghiệp và tư vấn tuyển sinh”. Tham gia tư vấn là các chuyên gia, thầy, cô giáo làm công tác hướng nghiệp, giải đáp thắc mắc liên quan đến phương pháp chọn đúng ngành, đúng nghề, phù hợp với năng lực, đam mê, sở thích. Chương trình hướng nghiệp đã nhận được sự ủng hộ rất lớn từ học sinh, phụ huynh, giáo viên... Thông qua đó đã giúp các em nhận thức nghiêm túc việc tìm hiểu bản thân, từ đó việc chọn ngành, chọn nghề sẽ đúng đắn, thực chất hơn. Với hơn 50% học sinh trả lời chọn ngành học không chắc chắn đã khiến nhiều thầy, cô giáo và CMHS khá bất ngờ. Đa số học sinh mong muốn được tư vấn cách thức chọn nghề phù hợp với năng lực và đam mê bản thân... Từ kênh thông tin này, nhà trường, giáo viên cùng các chuyên gia kịp thời tháo gỡ các vướng mắc, khó khăn, giúp học sinh lựa chọn ngành nghề phù hợp. Dựa vào kết quả học tập, quá trình rèn luyện, tính cách của các em, thầy cô cho em những lời khuyên hữu ích. Mặt khác, những buổi tham quan và tiếp xúc trực tiếp một số trường cao đẳng, đại học, các làng nghề, sinh hoạt câu lạc bộ giúp các em có nhiều thông tin hơn về ngành nghề, về nhà trường, đồng thời giúp các em lựa chọn đúng đắn hơn về ngành học trong tương lai. Nhiều học sinh được sự hỗ trợ của thầy cô và trải nghiệm thực tế đã lựa chọn theo đuổi ngành nghề đúng với sở thích, khả năng, năng lực học tập, cá tính và phát huy được giá trị nghề nghiệp. Đó chính là phát triển “bộ rễ” của “cây nghề nghiệp”.

Giáo viên bộ môn đồng hành cùng học sinh trong hoạt động giáo dục hướng nghiệp mang lại kết quả rõ nét. Trong cơ cấu chương trình tất cả các môn

học đều có khả năng hướng nghiệp cho học sinh. Mỗi môn học có hai giai đoạn: giai đoạn giáo dục cơ bản và giai đoạn giáo dục định hướng nghề nghiệp. Thông qua môn học các em sẽ được trang bị kiến thức cơ bản, làm các chuyên đề có định hướng nghề nghiệp liên quan đến kiến thức môn học. Ví dụ môn Công nghệ cung cấp cho HS những nguyên lý khoa học của quá trình sản xuất; Môn Hóa, sinh cung cấp kiến thức về sức khỏe, giải phẫu sinh lý liên quan đến nhóm ngành khoa học sức khỏe, y dược; Môn Ngữ văn, Tin học, Ngoại ngữ, kiến thức xã hội hỗ trợ hướng nghiệp ngành truyền thông báo chí ... Đổi mới phương pháp giảng dạy, tăng cường thực hành môn học, kết hợp giảng dạy với lao động sản xuất, tổ chức tham quan cơ sở làng nghề, giao lưu tiếp xúc với doanh nhân thành đạt ... khơi dậy lòng yêu thích nghề nghiệp cũng là hình thức hướng nghiệp hữu ích.

Có thể nói, tư vấn, hướng nghiệp trong giai đoạn hiện nay không chỉ giúp các em lựa chọn nghề nghiệp phù hợp với bản thân, mà còn giúp học sinh có định hướng nghề nghiệp đúng đắn trong tương lai. Đồng thời còn hỗ trợ tư vấn tâm lý học sinh trong giai đoạn dịch bệnh phức tạp. Nhà trường đã nỗ lực khắc phục khó khăn, linh hoạt các điều kiện giảng dạy, ứng dụng công nghệ thông tin kết nối học sinh và phụ huynh với nhà trường để tư vấn, hướng nghiệp cho học sinh... Sự đồng hành cùng học sinh trong công tác giáo dục hướng nghiệp đã mang lại hiệu quả rõ rệt.

PHẦN THỨ BA: KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

I. KẾT LUẬN

Thực hiện khảo sát trước và sau khi áp dụng SKKN ở trường THPT Phan Đình Phùng.

Thực hiện khảo sát học sinh trường THPT Phan Đình Phùng - **Đối tượng khảo sát:** Khảo sát 580 học sinh lớp 10, 642 học sinh lớp 11 và 725 học sinh lớp 12 (tổng số 1947 người)

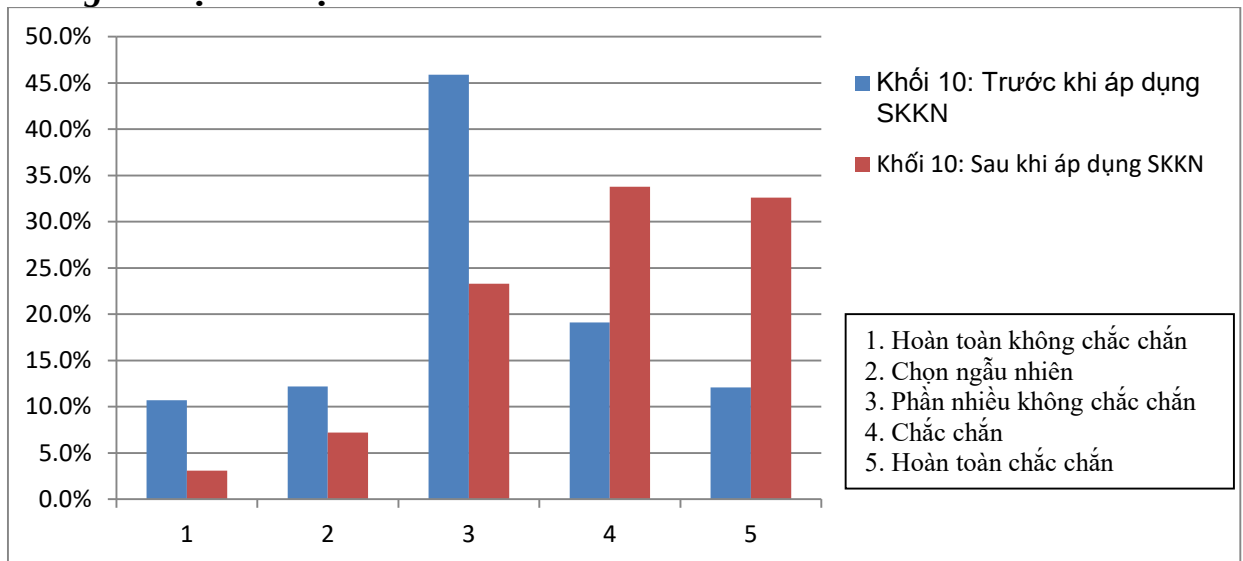
- **Nội dung khảo sát và cách thức tiến hành:** Khảo sát về “mức độ đánh giá sự phù hợp của bản thân với ngành học sẽ chọn”. Qua đó đánh giá tính cần thiết, tính khả thi của SKKN. Việc khảo sát qua trả lời câu hỏi trên Google Form; Thu thập ý kiến, xử lý số liệu.

- **Kết quả khảo sát:**

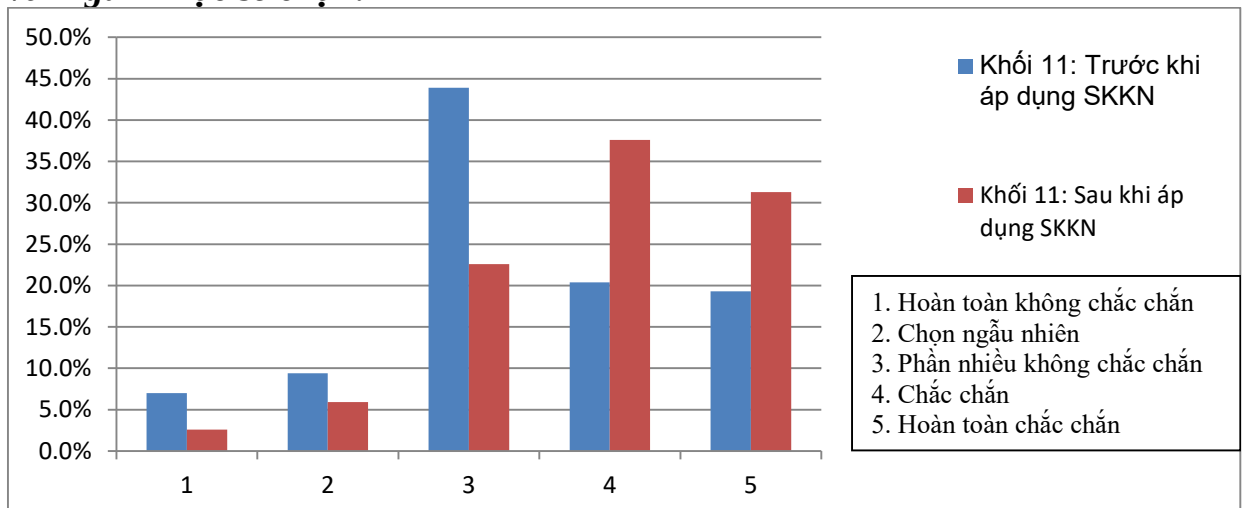
Bảng kết quả khảo sát trước và sau khi áp dụng SKKN về Đánh giá mức độ sự phù hợp của bản thân với ngành học sẽ chọn.

<i>Đánh giá mức độ sự phù hợp của bản thân với ngành học sẽ chọn</i>	KHỐI 10				KHỐI 11				KHỐI 12			
	Trước khi áp dụng SKKN		Sau khi áp dụng SKKN		Trước khi áp dụng SKKN		Trước khi áp dụng SKKN		Sau khi áp dụng SKKN		Trước khi áp dụng SKKN	
	SL	TL	SL	TL	SL	TL	SL	TL	SL	TL	SL	TL
1. Hoàn toàn không chắc chắn	62	10.7%	18	3.1%	45	7.0%	17	2.6%	38	5.2%	16	2.2%
2. Chọn ngẫu nhiên	71	12.2%	42	7.2%	60	9.4%	38	5.9%	56	7.7%	19	2.6%
3. Phần nhiều không chắc chắn	266	45.9%	135	23.3%	282	43.9%	145	22.6%	290	40.0%	64	8.8%
4. Chắc chắn	111	19.1%	196	33.8%	131	20.4%	241	37.6%	146	20.1%	329	45.4%
5. Hoàn toàn chắc chắn	70	12.1%	189	32.6%	124	19.3%	201	31.3%	195	27.0%	297	41.0%

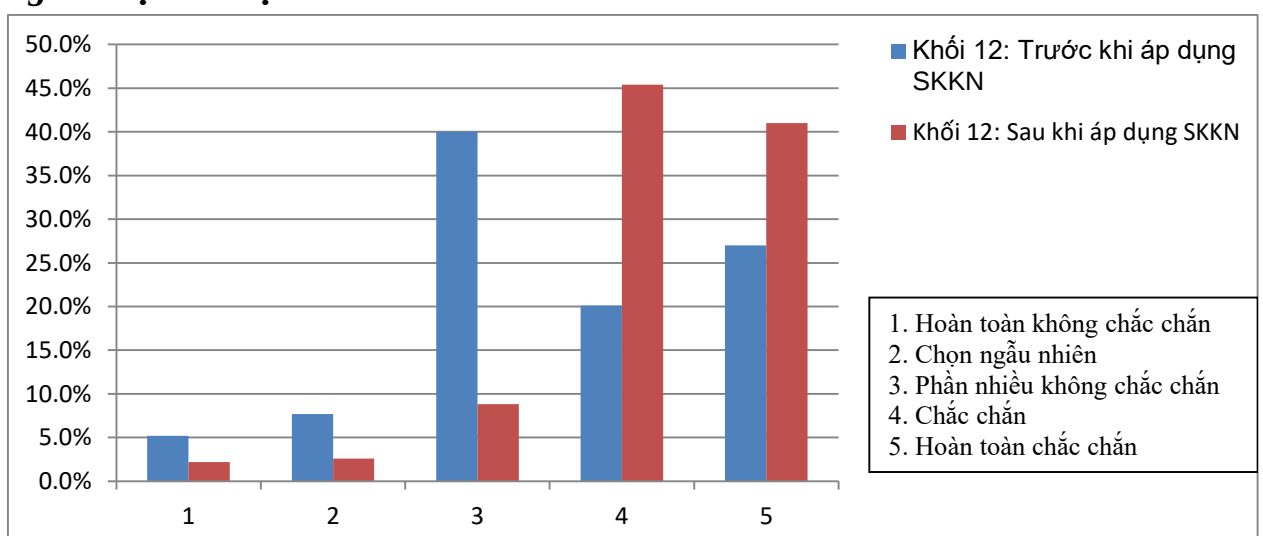
Biểu đồ khảo sát khối 10: Đánh giá mức độ sự phù hợp của bản thân với ngành học sẽ chọn.

Biểu đồ khảo sát khối 11: Đánh giá mức độ sự phù hợp của bản thân với ngành học sẽ chọn.

Biểu đồ khảo sát khối 12: Đánh giá mức độ sự phù hợp của bản thân với ngành học sẽ chọn.

Kết quả áp dụng SKKN ***Đồng hành cùng học sinh trong công tác giáo dục hướng nghiệp ở trường THPT Phan Đình Phùng*** đều mang lại hiệu quả thiết thực và có tính khả thi cao. Sau khi áp dụng các biện pháp trong đề tài của SKKN vào công tác quản lý của trường thì kết quả khảo sát đều cho thấy mức độ chắc chắn và hoàn toàn chắc chắn phù hợp của bản thân học sinh với ngành học sẽ chọn tăng lên rõ rệt: Khối 12 từ 47,1 tăng lên 86,4%; Khối 11 từ 40,2 tăng lên 68,9%; Khối 10 từ 31,2 tăng lên 66,4%. Điều đó chứng tỏ các biện pháp đưa ra thiết thực và khả thi. Mặt khác, học sinh được hướng nghiệp bài bản, liên tục thì sau khi tốt nghiệp THPT các em sẽ chọn được ngành nghề phù hợp, phát huy được sở thích, năng lực, giá trị nghề nghiệp trở thành công dân có ích. Nhờ có biện pháp quản lý đúng hướng nên những năm học gần đây trường THPT Phan Đình Phùng có 100% học sinh tốt nghiệp THPT quốc gia, hơn 90% trong đó đỗ nguyện vọng 1 vào các trường đại học top đầu, nhiều em đã có học bổng cao đi du học ở các trường danh tiếng trên thế giới.

II. KHUYẾN NGHỊ

1. Đối với cơ quan quản lý giáo dục

Bộ giáo dục giới thiệu một số bộ công cụ hướng nghiệp phù hợp với chương trình giáo dục phổ thông mới 2018.

Cần xây dựng cơ chế, đào tạo giáo viên tham gia vào công tác hướng nghiệp. Hàng năm cần có tổng kết, kiểm tra, đánh giá việc thực hiện, từ đó rút ra bài học kinh nghiệm để công tác hướng nghiệp thật sự hiệu quả.

2. Đối với nhà trường phổ thông

Cần chủ động đổi mới phương pháp quản lý. Tăng cường hợp tác với các trường Đại học, cao đẳng, trung tâm dạy nghề để đưa học sinh trải nghiệm. Huy động các nguồn lực gia đình và xã hội để đồng hành cùng học sinh trong công tác hướng nghiệp.

Đào tạo bồi dưỡng giáo viên, đặc biệt là giáo viên chủ nhiệm kỹ năng hướng nghiệp. Mời đội ngũ tư vấn viên, giảng viên, chuyên gia phối hợp với nhà trường để hướng nghiệp cho học sinh.

Giáo viên chủ nhiệm cần sát sao để hiểu học sinh, nắm tình hình học sinh, kết hợp với giáo viên bộ môn công tác giáo dục hướng nghiệp hiệu quả hơn. Giáo viên đổi mới phương pháp dạy học, tích hợp hướng nghiệp trong các bài dạy.

3. Đối với gia đình và xã hội

Đồng hành cùng học sinh trong công tác giáo dục hướng nghiệp nói lên mở rộng không gian, thời gian, địa điểm của công việc, Vì vậy sự phối kết hợp của gia đình, nhà trường và xã hội là vô cùng cần thiết. Chuyên gia hướng

ng nghiệp Phoenix Ho đã nói “Hướng nghiệp là một hành trình - một hành trình tìm kiếm, chọn lựa không ngừng, không phải chỉ chọn lựa một lần, và cũng không có chọn lựa duy nhất đúng”. Hướng nghiệp theo sở thích, đam mê, năng lực và xét đến hoàn cảnh, nhu cầu xã hội từ đó học sinh có sự lựa chọn về nghề nghiệp phù hợp, góp phần đào tạo những công dân tốt trong tương lai, đáp ứng hội nhập toàn cầu./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đảng cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội Đại biểu lần thứ XIII*, nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
2. Bộ sách lớp 10, 11, 12 “Hoạt động giáo dục hướng nghiệp”, nhà xuất bản *giáo dục năm 2006*
3. Hoạt động trải nghiệm hướng nghiệp lớp 10, nhà xuất bản Đại học Huế (Bộ sách Cánh Diều) năm 2022 – Bản mẫu.
4. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), chương trình giáo dục phổ thông: “Hoạt động trải nghiệm và hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp”, *Ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo*.
5. “Giáo dục học” , Hà Thế Ngữ- Đặng Vũ Hoạt, *nhà xuất bản Giáo Dục*.
6. Kế hoạch năm học trường THPT Phan Đình Phùng các năm học.

DANH MỤC VIẾT TẮT

SKKN	Sáng kiến kinh nghiệm
THPT	Trung học phổ thông
HS	Học sinh
GV	Giáo viên
GVBM	Giáo viên bộ môn
CMHS	Cha mẹ học sinh

PHỤ LỤC

MỘT SỐ HÌNH ẢNH VỀ CÔNG TÁC HƯỚNG NGHIỆP

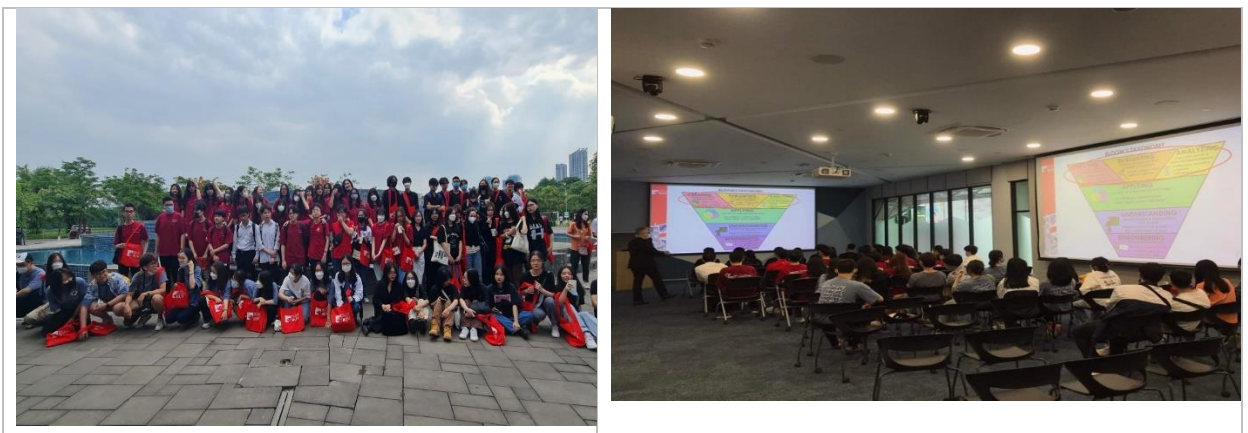

Ngày hội hướng nghiệp và tư vấn tuyển sinh năm học 2021-2022

Ngày hội hướng nghiệp và tư vấn tuyển sinh năm học 2021-2022

Học sinh học tập và trải nghiệm tại trường đại học

Giáo viên tham gia tập huấn về hướng nghiệp (hình thức trực tuyến)

Nhóm tác giả trường THPT Phan Đình Phùng đạt giải nhì quốc gia cuộc thi Nghiên cứu khoa học kỹ thuật năm học 2021-2022.

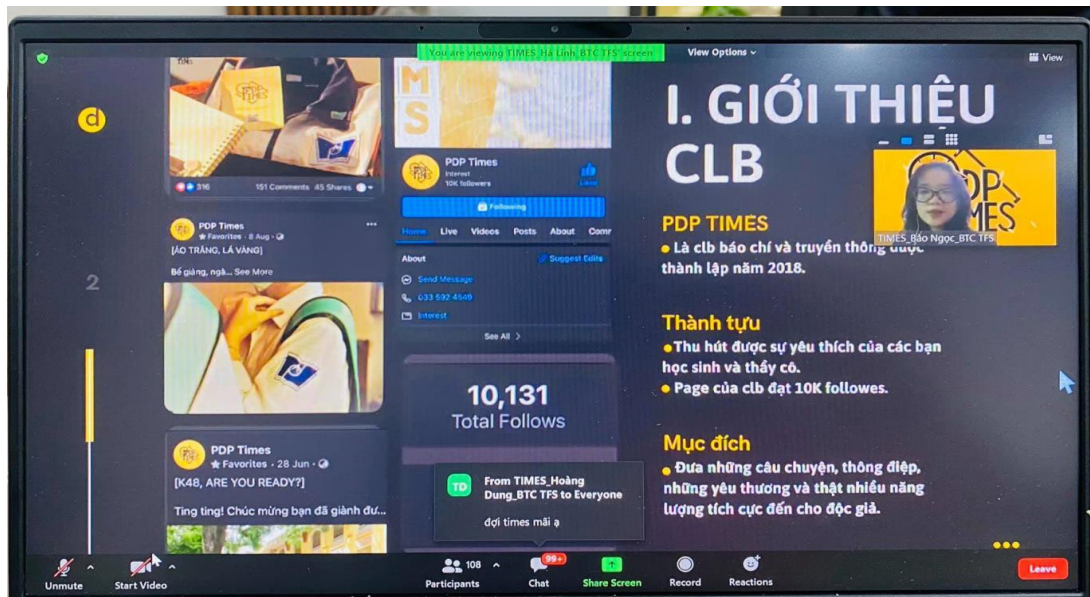
Nhóm tác giả trường THPT Phan Đình Phùng đạt giải Nhất quốc gia cuộc thi Nghiên cứu khoa học kỹ thuật năm học 2019-2020.

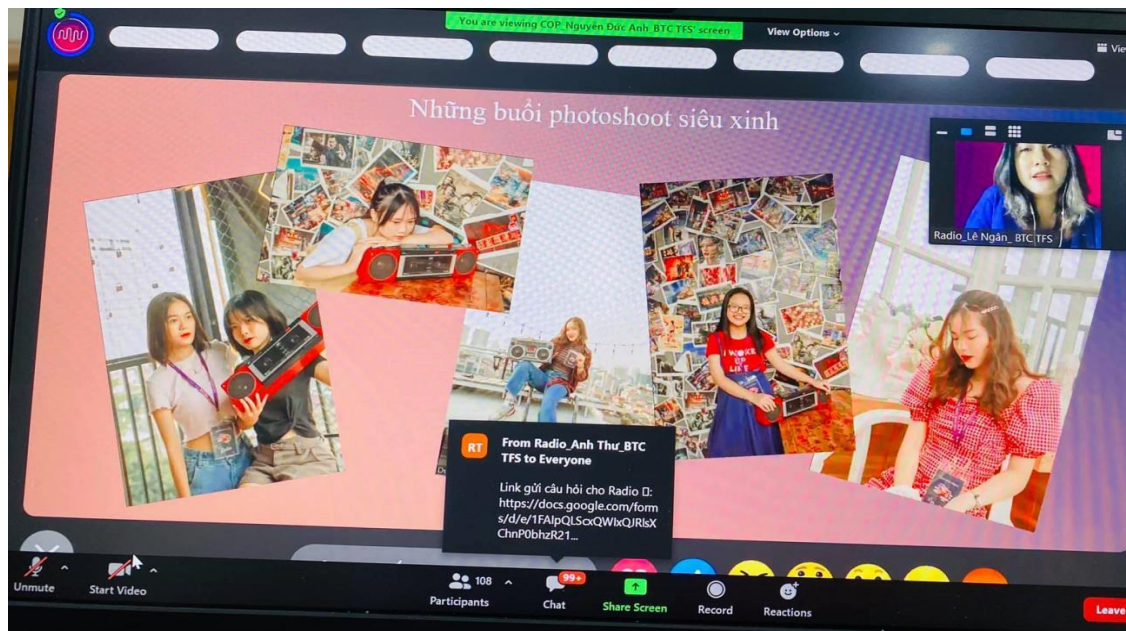
Đội thi trường THPT Phan Đình Phùng đạt giải nhất quốc gia cuộc thi học sinh sinh viên với ý tưởng khởi nghiệp sáng tạo năm 2018

Đội thi trường THPT Phan Đình Phùng đạt giải nhất quốc gia cuộc thi học sinh sinh viên với ý tưởng khởi nghiệp sáng tạo năm 2019

Giới thiệu Câu lạc bộ Báo chí

Giới thiệu câu lạc bộ Radio

Câu lạc bộ bóng rổ nam và nữ đạt nhiều huy chương cấp thành phố.